

OPONENTSKÝ POSUDEK

DISERTAČNÍ PRÁCE:

MOŽNOSTI LÉČBY OKLUZE CENTRÁLNÍ SÍTNICOVÉ VĚNY

DOKTORAND: MUDR. MATÚŠ REHÁK

UNIVERSITA KARLOVA V PRAZE, LÉKAŘSKÁ FAKULTA V HRADCI KRÁLOVÉ

OPONENT: DOC. MUDR. TOMÁŠ SOSNA, CSc.

POSUDEK:

a) aktuálnost zvoleného tématu

Po diabetické retinopatii je kmenová okluze sítnicové vény nejčastějším vaskulárním onemocněním oka. Následkem může být trvalá porucha zraku, která je třetí nejčastější příčinou vážného poklesu zrakové ostrosti ve vyspělých zemích. Přes všechny pokroky učiněné v diagnostice i v léčbě je toto onemocnění ve svém průběhu i nadále velmi nevypočitatelné. Názory na příčiny, ale i léčebné postupy, jsou zatím nekonsistentní. Pokus o optimalizaci diagnostických, ale i léčebných metod je důležitý a z těchto hledisek lze práci MUDr. Reháka považovat za vysoce aktuální.

b) zvolené metody zpracování

Celkový počet pacientů ve zkoumané skupině je dostačující pro statistické zhodnocení ve zvolené střední hladině významnosti. Otázkou zůstává použití dalších možných statistických metod pro malé soubory, kde by se mohla ve výsledcích, hladina významnosti posunout do vyšší úrovně. Matematické a statistické metody jsou ale jinak vybrány správně a odpovídají běžným postupům pro tento typ studií. Zjišťovací parametry, stejně jako metodika i metoda provedení studie jsou dobře voleny a jsou dostatečné. Vstupní kritéria účastníků této studie odpovídají účelu práce pokročilostí změn i stupněm jejich rozvoje. Stejně tak je tomu u předpokládaných kritérií, která tím vylučují pacienty ze studie. Z těchto hledisek lze práci hodnotit jako velmi dobře zpracovanou.

c) výsledky disertace a nové poznatky

Výsledky práce jsou zapracovány přesně a jasně. Grafické doplnění je přehledné. Vzhledem k skutečně úctyhodnému množství sledovaných dat bych v závěru výsledků uvítal stručnější shrnutí. Analýza výskytu hemokoagulačních poruch se v zásadě shodovala s daty uváděnými v dosud publikovaných pracích. Doktorand však zdůraznil potřebu rozsáhlejších prací a následných metanalýz. Druhá část disertace se zabývala hodnocením funkčních výsledků systémové hemokoagulační terapie ve specifickém režimu. Pro kontrolu výsledků byla použita data nalezená v literatuře. (Quinlan) Současně byla sledována četnost i konverze neischemické do ischemických formy kmenové okluze sítnicové vény. Výsledky dokazují, že navržená agresivní léčba u neischemické formy kmenové okluze může být úspěšná a tím má i jasné místo v léčbě tohoto závažného onemocnění, což do této doby bylo předmětem četných diskuzí. Potvrdil se i předpoklad špatné prognózy této léčby u ischemických forem. Antikoagulační léčba přinesla významné snížení výskytu nevasculárního glaukomu.

d) zda disertace splnila sledovaný cíl

Ze všech hledisek splnila disertace vyčerpávajícím způsobem stanovený záměr.

e) připomínky a poznámky:

Úvod obsahuje velmi precizní a konzistentní rozbor problematiky. Dokumentace je na vysoké úrovni. U schématu č.1 na straně 10 by měl být uveden zdroj. U etiologie a patogeneze, pokud zmiňujeme Virchow, bychom neměli zapomínat i další teorie oftalmologů – (Seitz , Coats, Harms, Verhoeff). Vzhledem k tomu, že dizertční práce je obhajována na lékařské fakultě v Hradci Králové bych zmínil i místního rodáka Karla Rokitanského (1804 – 1878). Přímý odkaz na práci Wirchova v jinak precizně vedené literatuře chybí. (1856). Anatomické poměry a vztahy v. a a. centralis retinae by stály jistě za bližší rozbor. (Možná že by bylo vhodné ve vyšetřovacích metodách i měření axiální délky bulbu.)

Po jazykové stránce je práce napsána slohově čistě a hezkou češtinou, ale zlobí mne výraz, (byť běžně užívaný) laserkoagulace. Odkaz na laserem indukovanou venózní chorioretinální anastomózu upozorňuje na velmi důležitý funkční vliv choroideální v klinickém obrazu onemocnění. Bližší rozbor u patogeneze však chybí. (Peripheral retinohoroidal anastomosis after central retinal vein occlusion Paques and Gaudric *Br J Ophthalmol.*2002; 86: 1446-1447)

Možnosti léčby jsou velmi detailně rozebrány a nelze k nim mít připomínek. Výsledky viz bod c). Jen bych na straně 45 vynechal poslední větu. Vždyť enukleace je skutečně v současné době a se současnými možnostmi ultimum refugium. V diskuzi, která je velmi podrobná a fundovaná jsou některé pasáže, které by patřily spíše do úvodu a zbytečně tak rozměňují důležité faktografické poznámky. Jinak k diskuzi není námitek. Předvedené kasuistiky mají dostatečný, především didaktický účel.

Závěr je pak jasný a pregnantně vyjádřený, shrnutý do tří bodů..

Závěr:

Ze všech výše uvedených hledisek doporučuji disertační práci MUDr. Matúše Reháka k obhajobě.

V Praze dne 15.4.2008

dčc. MUDr. Tomáš Sosna, CSc.
Oční oddělení Fakultní Thomayerovy nemocnice,
Oční ambulance Centra diabetologie
Institutu Klinické a Experimentální Medicíny